

LA SÍNDICA REP UNA ALLAU DE QUEIXES PER LA CRISI DURANT EL 2013, UN 80% DE NOU BARRIS

Vilà ha supervisat fins al juny 326 reclamacions sobre habitatge de protecció oficial (279) i serveis socials bàsics (47), cinc cops més que l'any passat

Les desigualtats socials estan creixent molt a Barcelona; en 55 dels 73 barris de la ciutat la renda per càpita és mitjana-baixa, baixa o molt baixa

En els pressupostos de l'any 2014, l'Ajuntament ha d'establir com una prioritat la dotació d'habitatge digne a totes les persones en situació de risc d'exclusió social

La defensora alerta que el nou projecte de reglament d'habitatges de protecció pretén eliminar l'obligatorietat de la reserva mínima del 10% per a contingents especials

La síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, ha rebut al llarg del primer semestre de 2103 una allau de queixes per la crisi. Entre gener i juny, Maria Assumpció Vilà ha supervisat 326 reclamacions, de les quals 279 són d'habitatge de protecció oficial i 47 de serveis socials bàsics. Això suposa que s'han rebut cinc cops més de queixes que en el mateix període de 2012, quan se'n va tramitar 61 (98 en tot l'any). Un 80% d'aquests greuges provenen de Nou Barris, un dels Districtes més castigats, amb zones on s'està vivint una situació d'emergència.

En analitzar el nombre i la classe de queixes rebudes, la síndica constata un gran increment de situacions de greuge que cada cop més pateixen un major nombre de barcelonins i a les quals l'Ajuntament no sembla donar respostes suficients malgrat que els problemes plantejats són de la seva competència i obligació. El consistori té davant seu un problema que no para de créixer i que es pot agreujar quan les famílies siguin desnonades i deixin de cobrar el subsidi.

El nombre de queixes presentades en l'àmbit d'habitatge de protecció oficial supera set vegades les rebudes durant el primer semestre de 2012 (de 39 s'ha passat a 279). La gran majoria fan referència a dificultats per fer la inscripció en el Registre de Sol·licitants d'Habitatge de Protecció Oficial, denegació d'un habitatge d'emergència, anul·lació dels ajuts per pagar la hipoteca i el lloguer, dificultats o impossibilitat d'accés a un habitatge de lloguer assequible, llista d'espera per als habitatges per a gent gran, manca de

promocions assequibles d'habitatges públics, precarietat de l'habitatge i reallotjament just de persones afectades per plans urbanístics.

Les reclamacions en l'àmbit dels serveis socials bàsics han crescut el doble respecte el mateix període de l'any passat (22 enfront de les 47 de 2013). Els reclamants plantegen, entre altres situacions, temps d'espera per aconseguir una prestació d'aliments, denegació verbal d'una ajuda econòmica, escassetat de recursos socials bàsics, llistes d'espera i manca d'accés a beques escolars, alimentació o material, i dificultat de les famílies per pagar la seva part de les quotes escolars. En les queixes, els ciutadans també exposen manca de suport i d'acompanyament en les gestions per sortir de la situació de precarietat i vulnerabilitat, desacord amb l'atenció social rebuda, manca d'informació o informació deficient sobre recursos i serveis, manca de coordinació entre els serveis socials i habitatge, i retirada de la Renda Mínima d'Inserció (RMI).

En opinió de la síndica, les desigualtats estan creixent molt a Barcelona i cada cop són més els ciutadans que pateixen una situació de pobresa. Segons dades incloses en el Pla d'Inclusió de Barcelona (2012-2015), de la distribució de la renda familiar disponible per càpita entre els 73 barris queda palès que 18 disposen d'una renda molt alta, alta o mitjana alta, mentre que n'hi ha 55 amb una renda mitjana-baixa, baixa o molt baixa.

Algunes de les zones més pobres són de Nou Barris

Alguns dels barris amb la renda més alta són Vallvidrera-Tibidabo-Les Planes, Sarrià, les Tres Torres, Sant Gervasi-Bonanova i Sant Gervasi Galvany. I les zones que noten més els efectes de la crisi són la Marina del Prat Vermell, el Turó de la Peira, Can Peguera, Verdun, la Trinitat Nova, Torre Baró, Ciutat Meridiana, Vallbona, la Trinitat Vella, Baró de Viver, el Bon Pastor i Besòs Maresme. De fet, alguns dels barris més pobres de la ciutat (El Turó de la Peira, Can Peguera, Verdun, les Roquetes, la Trinitat Nova, Torre Baró, Ciutat Meridiana i Vallbona) es troben a Nou Barris, un fet que, d'altra banda es tradueix en què un 80% de les reclamacions presentades a Vilà en els àmbits d'habitatge i serveis socials bàsics, 263 de 326, provenen d'aquest Districte.

Els principals problemes a Nou Barris són d'habitatge, ja sigui perquè els veïns no en disposen i demanen un pis de lloguer social o per les dificultats de moltes famílies per pagar el seu pis, inclús si és públic, amb el risc de desnonament que això suposa, o les moltes dificultats amb que es troben per accedir a un habitatge d'emergència. Un dels casos que està supervisant Vilà és el d'una família amb fills, sense ingressos, que fa mesos que no paga el pis públic en què viu, propietat del Patronat Municipal de l'Habitatge, i podria ser desnonada el proper desembre.

Davant la situació tan greu que viuen, algunes d'aquestes famílies han optat per ocupar pisos (això és el que està passant, per exemple, al barri de Ciutat Meridiana, on hi ha molts habitatges ocupats), anar a viure a casa d'algun familiar o tenir que compartir un pis amb d'altres famílies.

Aquestes persones presenten situacions molt complexes i pateixen altres problemes derivats de la manca d'ingressos. En molts casos, les queixes les signen homes i dones en situació d'atur, que bé no cobren res o només perceben una prestació mínima, com a molt 400 euros que no els arriba per viure amb dignitat, o la Renda Mínima d'Inserció. Pocs són els que cobren un sou i sempre és inferior als 1000 euros. Alguns d'aquests ciutadans són estrangers en situació irregular, altres presenten un nivell de formació molt baix i la gran majoria tenen infants a càrrec. Moltes persones coincideixen en les

dificultats que travessen per fer front a les despeses de menjar i/o subministraments bàsics.

En diferents reclamacions, els veïns exposen que pateixen trastorns de salut, físics i mentals, com a conseqüència de la seva greu situació. També asseguren que s'estan donant casos de famílies amb dificultats per aconseguir suficients aliments, problemes amb beques escolars o que algunes famílies no poden abonar la part del cost del col·legi que els correspon. Denuncien que algunes beques menjador es paguen amb molt retard, fet que genera que molts pares optin per no portar els seus fills al menjador escolar perquè no disposen de mitjans per avançar els diners.

En definitiva, molts dels veïns de Nou Barris que han presentat una queixa a la síndica són persones, amb o sense família, que estan en risc de perdre el seu habitatge i així iniciar el camí cap a l'exclusió residencial amb les conseqüències en tots els sentits tant personals que això comporta.

Desigualtats per raons polítiques

En opinió de la síndica, el creixement de les desigualtats és degut a la crisi, que castiga els més desvalguts, i a la gestió que se n'està fent. Per tant, les causes de la pobresa són, en part, polítiques. Vilà creu que les retallades en la RMI portades a terme pel Govern de la Generalitat van significar un punt d'inflexió i molta gent va perdre l'únic ingrés que tenia.

No es pot dir que l'Ajuntament no actuï conforme a dret, però Vilà creu que hi ha altres formes d'actuar. Per exemple, es poden marcar com a prioritaris els principis de justícia social, igualtat i llibertat, i, en aquest sentit, la síndica creu que en els pressupostos de l'any 2014 l'Ajuntament hauria d'establir com una prioritat la dotació d'habitatge digne a totes les persones en situació de risc d'exclusió social.

Sembla també necessari fer un estudi real de les necessitats bàsiques (allotjament i menjar) a cobrir a Barcelona, i conèixer l'import de les transferències econòmiques que caldria fer a les persones i famílies en risc d'exclusió. D'aquesta manera, potser, es podrà comprovar que amb els diners que es pretén gastar en alguna obra pública, segurament ajornable, es faria justícia a milers de famílies que tenen dret als serveis socials bàsics i a accedir a un habitatge digne.

Vilà també creu que el reglament d'habitatges de protecció oficial no dona solució als problemes de les milers de famílies que necessiten pisos a preus baixos i considera que el reglament no s'adequa a la realitat social que s'està vivint. Ara per ara, es limita a agilitzar l'assignació de les promocions en curs, quan el que cal és que hi hagin moltes promocions, que siguin de lloguer assequible, i que es mantinguin les reserves obligatòries per a col·lectius específics, aspecte que en part ara perilla.

La Generalitat va suprimir l'any 2011 l'obligatorietat de la reserva mínima del 10% per a contingents especials d'habitatges de protecció per a persones i col·lectius vulnerables, i ara el nou Reglament que prepara el Consorci de l'Habitatge de Barcelona pretén suprimir també aquesta reserva. Si finalment es concreta aquesta exoneració, es destruirà un element clau de la política d'habitatge a la capital catalana.

Davant de les situacions i carències detectades, la síndica ha fet arribar una bateria de propostes a l'Ajuntament entre les quals hi figuren presentar un nou reglament de sol·licitants d'habitatges d'emergència que doni resposta a totes les situacions de

necessitat que s'han de protegir d'acord amb la Llei de l'habitatge i per afrontar situacions d'injustícia notòria de desprotecció de famílies amb necessitat d'assignació d'un habitatge d'emergència.

Vilà també creu que s'ha d'invertir el pressupost suficient en política d'habitatge de protecció oficial a preu assequible perquè els actuals recursos municipals no s'ajusten a les necessitats dels sol·licitants, que no poden accedir a un pis social o a un habitatge d'emergència perquè no poden acreditar ingressos o han ocupat l'habitatge actual. Vilà recorda que, a final de 2012, el 60% dels inscrits en el Registre del Consorci de l'Habitatge (al voltant de 17.000 persones) cobraven com a màxim 16.000 euros l'any. Es tracta, per tant, de ciutadans que no poden accedir a un habitatge en el mercat privat i han sol·licitat un pis públic, però la majoria de persones fa anys que esperen una adjudicació.

A més a més, la síndica defensa la necessitat de liderar, des del consistori barceloní, la creació d'una renda garantida de ciutadania que asseguri una vida digna a les persones més desfavorides, oferir una atenció social de qualitat amb un increment del nombre de professionals d'educació i treball social, i garantir els recursos socials bàsics d'obligat compliment com marca la Llei de serveis socials. També sosté que, davant la sistemàtica queixa de l'existència de pisos buits de protecció oficial, cal realitzar un exercici de transparència publicant en el web municipal la informació del cens dels habitatges públics de la ciutat, especificant si estan llogats o pendents d'adjudicació i la raó corresponent.

En l'àmbit dels serveis socials bàsics, les recomanacions són incrementar els recursos per a la població més necessitada i vetllar per la seva assignació equitativa i reglada, elaborar els reglaments de prestacions d'accés als serveis que són ja imprescindibles per guanyar credibilitat i transparència en l'atribució o la denegació de les prestacions, dimensionar els equips de professionals en funció de la demanda, inclosa la latent, i regular l'assignació i funcions del professional de referència no encotillant-lo en el territori.

La síndica també planteja revisar el model d'atenció en els serveis socials. Vilà considera que, si bé gradualment van augmentant els recursos assistencials, encara s'està lluny de poder parlar de garantia de drets ni de prestacions bàsiques garantides per a moltes persones necessitades, i en conseqüència, els equips bàsics necessàriament han d'estar desbordats per una pressió de demanda que no poden assumir i que dificulta enormement el seu treball. Una primera necessitat que cal adoptar és una optimització dels recursos econòmics i socials, però també cal un canvi de model per donar resposta al patiment de moltes persones en el context actual. L'atenció social s'ha d'adaptar als nous temps i a les noves necessitats.